

ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ТА
БЕЗПЕКИ СУСПІЛЬСТВА**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НЕГАТИВНОГО ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТОРГІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Семішкур М. В.

Юридичний факультет, Сумський державний університет

Бурбика М. М.

д.ю.н., доц.кафедри АГПФЕБ, Сумський державний університет

Актуальність. Одним із методів адміністративно-правового регулювання торговельної діяльності є ліцензування. Законодавством України визначено чіткий перелік видів господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню. На даний час існує досить зручний порядок видачі ліцензій, але його можна було б дещо спростити і вдосконалити, запровадивши систему негативного ліцензування. Саме в цьому і полягає актуальність даної теми.

Стан наукової розробки. Питаннями ліцензування торговельної діяльності займалися такі дослідники як П.М. Пальчук, А.О. Шеваріхін, Н.О. Саніахметова, Л.В. Коваль, І.Д. Пстух та інші.

Мета роботи – проаналізувати сучасний порядок видачі ліцензій, а також навести переваги запровадження системи негативного ліцензування.

Виклад основного матеріалу. Ліцензування - видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування [3].

Порядок видачі ліцензій слід розглядати як процес, що передбачає наявність єдиного порядку видачі, переоформлення та анулювання ліцензії, а також стягнення плати за видачу ліцензії [5, с. 97].

Як зазначає А.Б. Багандов, ліцензійне провадження в цілому складається з окремих ліцензійних проваджень, які поділяються на стадії та певні етапи [1, с. 26-27].

П.М. Пальчук зазначає, що провадження щодо видачі ліцензій у сфері торговельної діяльності не доцільно поділяти на стадії і пропонує виділити лише три складові:

- подання документів до органу ліцензування;
- розгляд документів, необхідних відповідно до чинного законодавства для прийняття органами ліцензування певного рішення;
- прийняття рішення про видачу ліцензії та її видача або надання вмотивованої відповіді про відмову у видачі ліцензії [2, с. 111].

Найголовнішим нормативно-правовим актом, який регулює порядок видачі ліцензій є Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».

Відповідно до цього Закону, суб'єкт господарювання, який має намір займатися певним видом господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, звертається до відповідного державного органу із заявою про видачу ліцензії встановленого зразка. У заяві про видачу ліцензії повинні міститися: відомості про суб'єкта господарювання – заявника; вид торговельної діяльності, на провадження якої заявник має намір одержати ліцензію [3].

Після того, як документи, оформлені належним чином, були подані, орган ліцензування розглядає їх і приймає рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії. Дане рішення має бути прийняте в строк не пізніше ніж 10 робочих днів з дати надходження заяви про видачу ліцензії та документів, що додаються до

заяви, якщо спеціальним законом, що регулює відносини в певних сферах господарської діяльності, не передбачений інший строк видачі ліцензії.

Повідомлення про прийняття рішення про видачу ліцензії або про відмову у видачі ліцензії надсилається (видається) заявникові в письмовій формі протягом трьох робочих днів з дати прийняття відповідного рішення. У рішенні про відмову у видачі ліцензії зазначаються підстави такої відмови.

У разі прийняття рішення про видачу ліцензії, суб'єкт господарювання вносить плату за видачу ліцензії. Розмір та порядок зарахування даної пати до Державного бюджету встановлюється Кабінетом Міністрів України [4].

Орган ліцензування повинен оформити ліцензію не пізніше ніж за три робочі дні з дня надходження документа, що підтверджує внесення плати за видачу ліцензії.

Такий порядок видачі ліцензій закріплено чинним законодавством України. Але в теорії існує два види ліцензування – позитивне та негативне.

При позитивному ліцензуванні ліцензія видається у випадку прийняття органом ліцензування позитивного рішення за заявою, оскільки в разі ненадання в передбачений законодавством строк відповіді (прийняття рішення) суб'єкт господарювання не може здійснювати, наприклад, торговельну діяльність ліками. Під негативним ліцензуванням розуміють порядок видачі ліцензій, коли протягом встановленого законодавством строку орган ліцензування не надає вмотивованої відмови, то вважається, що прийнято рішення про видачу ліцензії [2, с. 114].

На нашу думку, запровадивши в дію негативне ліцензування, можна було б спростити процедуру видачі ліцензій, а також уникнути деяких витрат.

Висновки. Ліцензування - видача, переоформлення та анулювання ліцензій, видача дублікатів ліцензій, ведення ліцензійних справ та ліцензійних реєстрів, контроль за додержанням ліцензіатами ліцензійних умов, видача розпоряджень про усунення порушень ліцензійних умов, а також розпоряджень про усунення порушень законодавства у сфері ліцензування. На даний час в Україні запроваджене позитивне ліцензування, відповідно до якого ліцензія видається у випадку прийняття органом ліцензування позитивного рішення за заявою. Запровадження негативного ліцензування сприяло б спрощенню процедури видачі ліцензій, а також доло б можливість уникнення певних витрат.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Багандов А.Б. Лицензионное право: Учебно-практическое пособие / Под ред. Ю.А Дмитриева. – М. : Изд-во Эксмо, 2004. – 640 с.
2. Пальчук П.М. Ліцензування торговельної діяльності в Україні : дис. ... канд. юрид. Наук : 12.00.07 / П.М. Пальчук ; Київський національний торговельно-економічний університет. – Київ, 2008.- 224 с.
3. Про ліцензування певних видів господарської діяльності [Електронний ресурс] : Закон України від 01.06.2000 р. № 1775-III. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1775-14>
4. Про строк дії ліцензії на провадження певних видів господарської діяльності, розміри і порядок зарахування плати за її видачу [Електронний ресурс] : Постанова КМУ від 29.11.2000 р. № 1755. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1755-2000-п>
5. Радик І.Л. Правові проблеми екологічного ліцензування : дис. канд. юрид. наук: 12.00.06 / І.Л. Радик. – Х., 2001. – 178 с.